

Psilochorus simoni (Berland, 1911) in Wageningen
J.D. Prinsen

In de vorige nieuwsbrief schreef Peter Koomen over het voorkomen van Psilochorus simoni (Berland, 1911) in Leiden en Limburg. Hij vermoedde dat de soort lichtschuw was en, gezien het voorkomen in België en Engeland, op nog meer plaatsen in Nederland verwacht mocht worden.

Beide veronderstellingen kan ik bevestigen. In 1983 ving ik in een oude, onbespoten kas van een onderzoeksinstituut in Wageningen enkele exemplaren. Voordat de kas in 1985 zou worden afgebroken heb ik nog een flink aantal van deze soort kunnen verzamelen. Daarbij viel het op dat Psilochorus vooral te vinden was in nauwe ruimtes vlak boven de grond. Ze hing omgekeerd in haar web wat vast zat aan de onderkant van planken, onder stukken isolatiemateriaal en in allerhande voorwerpen die daar in de loop der jaren terecht waren gekomen. Op de grond onder de tabletten (betonnen tafels waarop planten gekweekt kunnen worden) is het natuurlijk niet echt donker, maar in een bak met rommel of onder een plank is het ook niet bepaald licht. De bodem onder de tabletten bestond uit droog zand. De kas werd onder andere gebruikt voor het kweken van insecten in kooien, de luchtvochtigheid was zelden hoog. Kennelijk heeft Psilochorus niet veel vocht nodig. Verwarming was wel aanwezig, de ruimte is altijd vorstvrij geweest. De andere Nederlandse vindplaatsen van deze trilspin, een wijnkelder, een bunker, en een woning, suggereren ook dat Psilochorus het niet graag koud heeft. De bevindingen van Moritz (1973) bevestigen dat: hij noemt als vindplaats in de DDR een droge warme kelder onder een woonhuis, waar Psilochorus vooral dicht bij de grond tussen planken en dergelijke haar web maakte.

Koomen geeft in zijn artikel een aantal mogelijkheden voor de herkomst van zijn exemplaar, wat hij aantrof op een muur in zijn huis. Het meest voor de hand liggend lijkt mij een kolonie in een kruipruimte, of tussen een vloer en een plafond in zijn huis. De belangrijkste manier van verspreiding voor deze synanthrope soorten zal niet het "balloonen" zijn, maar transport door de mens. In verpakkingsmateriaal, vooral bij een verhuizing, kunnen gemakkelijk een paar exemplaren, of een paar eipakketjes, worden meegenomen. Merrett (1979) schrijft dat bijna alle oude Britse waarnemingen van Psilochorus uit wijnkelders stammen, terwijl de soort nu ool veel in andere gebouwen wordt gevonden. Hij suggereert dat de soort met wijnimporten het land is binnengekomen en zich vandaaruit verder heeft verspreid.

Ik ben benieuwd of Psilochorus in nog meer Nederlandse gebouwen voorkomt.

Literatuur

- Koomen, P., 1988. Psilochorus simoni (Berland, 1911) doet Leiden aan.
-- Nieuwsbrief Spined 5: 17.
- Merrett, P., 1979. Changes in distribution of British spiders, and recent advances in knowledge of distribution. -- Bulletin of the British arachnological Society 4(8): 366-376.
- Moritz, M., 1973. Neue und seltene Spinnen (Araneae) und Weberknechte (Opiliones) aus der DDR. -- Deutsche entomologische Zeitung (N.F.)20: 173-211.